

Сајамски ВОДИЧ

Danas

КЊИГЕ У ШАКЕ!

уторак, 23. октобар 2018.

Уредник: Драган Стошић

e-mail: knjiga@danas.rs

РОБЕРТ ЗОЛА КРИСТЕНСЕН: Данска је нешто као Србија

ЕКСКЛУЗИВНО

Анђелка Цвијић

дански писац Роберт Зола Кристенсен на Међународном београдском сајму књига први пут ће се представити нашим читаоцима. Његов роман *Балони су забрањени* објавио је *Албатрос плус* у својој чувеној библиотеци *Албатрос*, у преводу Мирославе Николић са данског. Зола је не тако давно, у новембру 2016, био гост Београда, али ниједно његово дело досад није преведено. *Балони су забрањени* у овом су тренутку можда најбољи избор за представљање овог писца на нашем језику јер ће, поред тога што су већ преведени на шведски а ускоро ће се појавити преводи на немачки и француски језик, бити и екранизовани. Наиме, данска филмска кућа *Зентропа* откупила је ове године ауторска права за филм, тако да ће бити занимљиво видети како је суштина романа пренесена на филмско платно.

Радња романа се дешава на универзитету у Шведској, а главни јунак је Данац, лектор за дански језик. У средњим годинама, ожењен, и другачијег менталитета од Швеђана, он има проблем да се уклопи али живот му тече устаљено све док не започне тајну везу са студенткињом. Њихови сусрети се дешавају на *Институту*, у соби намењеној за молитву муслимана. Поред моралних дилема, анализирања жудње и кривице, осећања која настају у оваквим ситуацијама, роман се бави и друштвеним и психолошким разликама између две земље, Шведске и Данске.

Роберт Зола Кристенсен, професор на чувеном *Лунд универзитету* у Шведској, аутор бројних књига и веома омиљен међу читаоцима, долази 24. октобра у Београд и на Сајму књига, на штанду издавача *Албатрос плус*, биће у раним послеподневним сатима. Ексклузивни разговор за *Данас* са Зола Кристенсеном вођен је уочи доласка у Србију, електронском поштом.

■ Ово је ваша прва књига која је преведена на српски језик. Јесте ли имали прилику да се упознате са нашом литературом? Читали неке српске писце?

– Пре више година налетео сам на једну шведску књигу – ја живим и радим у Шведској – у којој су били представљени српски класици као што су Јанко Веселиновић и Лаза Лазаревић, али то је било јако давно. Ако причамо о модерном времену, прочитао сам два романа Видосава Стевановића који су ми се јако допали. То је било одмах по завршетку рата у бившој Југославији. Кад у Скандинавији разговарамо о Србији и вашим суседним земљама, онда се ти разговори своде на рат. У мом следећем роману који треба да буде објављен у априлу 2019, један је лик српски момак који раних седамдесетих долази у Данску, али се враћа назад у земљу да би учествовао у рату.

Кад сам пре отприлике годину дана био у Београду, у целоме граду били су постери који су говорили нешто о Тесли. Вероватно је у току била нека изложба. Помислио сам да је то нешто у вези са

заинтересовао и прочитао све о његовом раду и животу.

■ Ваш роман „Балони су забрањени” говори о прељуби. Али не само о њој. Између осталог, то је роман о страсти и савести. Која од те две претеже на тасу

људске природе?

– Страст, жеља... нешто је што не можемо да контролишемо. У потпуности верујем да су наше жеље и страсти оно што у основи покреће наш мотор. Ми покушавамо, ми чинимо све што је у нашој моћи да осмислимо наш свакодневни живот. А вођени смо жудњом.

■ Можда је, ипак, како ваш главни јунак каже, цела та ствар један велики неспоразум?

– Па, у овом случају главни лик романа води прилично обичан живот, али он му мало по мало измиче из руке, постаје хаотичан. Мени се допада тај концепт, тај начин писања да

Не пишем да бих спасио свет и учинио да људи воле једни друге:
Роберт Зола Кристенсен

се почне са нечим што је прилично нормално, у нормалном протоку живота, а онда се направи грешка и живот вам пуца по шавовима, постаје попут лавине све гори и гори, све чешће га не видите онаквим какав је на површини већ уочавате само оно што је скривено испод, као што је то случај овде и онда се, ох, сјајно, борите да живот залепите и сакријете оно што се дешава...

■ Ваш јунак има и проблема у адаптирању на живот у Шведској. Да ли је заиста тако велика разлика између Шведске и Данске?

– Могли бисте да помислите и како је мој роман само сатира. Он то јесте, али и није. Као комшијске земље, које имају толико много заједничке историје, ми као да имамо потребу да се фокусирамо на разлике. То је, рекло би се, забрињавајуће. Живео сам између Шведске и Данске, мало тамо мало овамо, и мада ми УИСТИНУ имамо много тога што нам је заједничко, постоје велике разлике. У Шведској људи генерално теже да буду конвенционалнији и онако, све

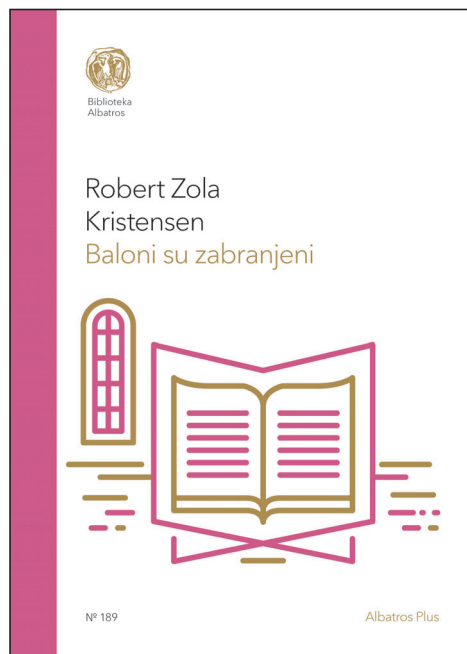

Не верујем у људску врсту. Ми смо само животиње које јурцају околу, сударају се, љокушавају да све изгледа не онако како јесте већ другачије, да изгледа добро. Можда може иако. Што се мене тиче, то је у регу...

по пропису. Ми у Данској смо опуштенији, непретенциознији, препуштамо се матици. То се види у свакој статистици. Ми пушимо и пијемо више, једемо нездраву у односу на Швеђане, и наравно да Швеђани дуже живе. Данска је нешто као Србија. Ми Данци волимо неуштогљени, природни стил живота, да живимо пуним плућима. Кад сада дођем у Србију, планирам да излазим и да се дивно проведем. Последњи пут кад сам био ту, требало је да читам са чувеним данским писцем Јаном Сонергардом који је у Београду боравио већ дуже време, али је управо пред мој долазак, нажалост, преминуо. Имао је срчани напад, тако да сам ја био тај који је морао да прикупи његове ствари, и да га идентификује у мртвачници. Све је то било јако тужно. Много сам га волео. Овога пута радујем се унапред да ћу да уживам.

■ Иду ли традиција и носталгија за прошлим заједно са модерним друштвом? Јесмо ли изгубљени у овом новом свету технолошких револуција?

– Па, човек је склон да све ново види као назадовање, као опасност по његову врсту. Када смо добили радио и телевизију, све је мање више остало исто. Прогрес једноставно не можете победити, друштвено смо у потпуности повезани преко *Фејсбука*, на пример, и ја сам га тако и прихватио. Пре неки дан колеге са *Универзитета* причају: више нити читамо нити шаљемо писма... Али ми то у суштини чинимо, све време; не на онај стари, некадашњи начин, са поштанским маркама, али то радимо стално посредством наших телефона. Постоји, наравно, много

аутомобилом, и било је тако непријатно када ме је један од организатора мог пута просветлио, и испричао ми све о Тесли. Онда сам се

романа води прилично обичан живот, али он му мало по мало измиче из руке, постаје хаотичан. Мени се допада тај концепт, тај начин писања да

РОБЕРТ ЗОЛА КРИСТЕНСЕН: ДАНСКА ЈЕ НЕШТО КАО СРБИЈА

Насијавак са I сџирание

опасности, злостављања, говора мржње, али и то чини да се осећамо повезаним са нашим окружењем, и другим људима.

■ **Ваш је роман написан у врло ефикасном маниру – кратке реченице које само што не пукну од тензије и асоцијација. Независно од тог специфичног модерног стила, да ли генерално сматрате да је данашњи читалац нестрпљив?**

– Да, и те како јесте, и за то постоји разлог. Данашња књижевност се увелико такмичи са Netflixom, HBO... и ми се данас, уместо да читам, препуштамо гледању серија. Питање данас је „Хоћемо ли да гледамо следећу епизоду?“ А раније смо читали следеће поглавље.

Али као писац, ви можете да писање прилагодите оне технике које су намењене великим екранима. Чиним то прилично природно, и не размишљајући. *Балоне...* је управо откупио *Зентропа* за снимање филма, па тако мислим да бисмо и те како лепо могли да научимо да живимо са тим. Између визуелних и писаних наратива постоје врата која су, у ствари, широм отворена.

■ **У роману спомињете муслимански обичај молитве, па бих вас упитала шта мислите о данашњој мигрантској кризи?**

– Ово је тешко питање. Наш се начин живота заиста судара са начином живота имиграната. Мислим да је књижевност

добар начин да се то реши. Не постоји једноставни одговор, али ви у фикцији можете да предвидите, да се фокусирасте на разне несигурности које из тога настају. Реакције, недопустиве али људске, њихов су резултат. Ја их не одобравам, али не можемо одрицати њихово постојање.

Тим темама треба да се бавимо, треба да о њима разговарамо отворено. И ту наилазимо на једну важну разлику између Данске и Шведске. Ми у Данској веома ценимо слободу говора, допуштамо себи да о томе дискутујемо, док смо ми у Шведској много ригиднији, и политички коректнији. У оба случаја кажем ми, јер ја јесам рођен у Данској али живим у Шведској. И осећам се помало и као једно и као друго.

Могло би се рећи да је политичка коректност, у ствари, главна у мојој књизи. Немарни, разбарушени Данац живи у Шведској и преко главе му је све те учтивости, лепих манира и опрезности.

■ **Колико нам литература помаже да пробудимо у себи саосећања према другима?**

– Па, бићу искрен. Не пишем да бих спасио свет и учинио да људи воле једни друге. У мојим најбољим романима, живот је поприлично тежак и суров. Не верујем у људску врсту. Ми смо само животиње које јурцају околу, сударају се, покушавају да све изгледа не онако како јесте већ другачије, да изгледа добро. Можда може тако. Што се мене тиче, то је у реду... ■

САЈАМСКИ СВЕЖЕ

Еротски стрип који је освојио свет од данас и пред читаоцима у Србији премијерно на Сајму

Опасна зверка у свету стрипа

Кад је пре седам година почео да излаже слике и кратке епизоде еротског садржаја на једној онлајн уметничкој платформи, Стјепан Шејић, један од истакнутих стрипских стваралаца с простора бивше Југославије, ни сам није претпоставио да ће то бити основа за светски стрип-феномен текуће деценије. Из тих његових радова изникло је дело које се никако не уклапа у класичне стрипске стандарде, но које је, међутим, успело да освоји публику каквом се не могу похвалити ни многи међу најпопуларнијим серијалима данашњице.

Прича говори о две младе девојке, Лизи и Али, које маштају о томе да нађу партнера за *БДСМ секс*. Лиза је склона потчињавању, док Али целог живота жели да буде домина. Њихов сусрет после дуготрајног дописивања преко интернет причаоница прераста у праву љубав, која постаје основа њиховог односа и заплета приче. Од тог је тренутка читалац зарођен у необични свет фетиша, доминације и потчињавања у коме, за разлику од уврежених предрасуда, односи љубави и пријатељства нису нимало другачији него у класичним везама. Ритам приповедања и развој ликовова толико су интензивни и вешто изведени да вам држе пажњу од прве странице до сјајног завршетка у трећој књизи.

Иако се прича у великој мери бави *БДСМ-ом*, све предрасуде треба да оставите по страни кад почнете да читате стрип. То је, пре свега, невероватно духовито, забавно и здраво истраживање сексуалности, које нас уверава да је секс сасвим природан део наших живота, поводом којег нема потребе за табуом. Шејићеве слике и цртежи не само што су изузетно добро изведени већ су и невероватно експресивни. Он фантастично хвата различите емоције

је и његови ликови се осећају веома секси и природно у својој кожи.

Сансџоун је мушкој публици несумњиво занимљив због сјајних еротских цртежа којима обилује, али његова публика су бар у истој мери и жене. На крају крајева, то јесте мајсторски испричана прича о љубави и пријатељству двеју жена. То је и прича о пробијању граница те о храбрости да се отворених очију освајају нове слободе. Снажан визуелни идентитет заправо превазилази и границе медија, па овај стрип својом деликатном сензуалношћу, суптилном готиком и аутентичним печатом савременог тренутка свакако успева да привуче млађе читаоце, без обзира на пол, којима у откривању света може само да прошири видике.

Након америчког издања, стрип је освојио и читаоце у Великој Британији, Немачкој, Француској, Италији и Шпанији. На реду је Србија. **С. В.**

Сасвим је очигледно да је *Сансџоун* опасна зверка у свету стрипа.

Comic Book Resources, сајт

Награда „Доситеј Обрадовић” уручена издавачкој кући Лит Едициони

Посвећена афирмација српске културе

фото: Станислав Милојевић

На 63. Међународном сајму књига у Београду синоћ је награда *Доситеј Обрадовић*, која се додељује страном издавачу за посебан допринос превођењу књижевног стваралаштва и представљању културе Србије у свету, уручена лауреату за 2018. италијанској издавачкој кући *Лит Едициони* из Рима, чије су филијале *Елиот* и *Касиелвек*ји последњих година у преводу Луке Ваља објавиле *Прољеће Ивана Галеба* Владана Деснице, *Ходочаснике неба и земље* Филипа Давида, *Људи говоре* Раства Петровића и *Фрајшарске приче* Иве Андрића. „Избор дела и аутора потврђује високе критеријуме преводиоца и издавача и посвећеност афирмацији српске литературе међу читаоцима италијанског језика”, једногласно је закључио жирију за доделу награде

Доситеј Обрадовић (Душан Иванић, Гојко Божовић, Младен Весковић, Марко Неђић и Зоран Хамовић).

Награду је име издавача примила Лорета Сантини. *Лит Едициони* је мали независни издавач, чијих пет штампарија имају јасан идентитет и специфичну продукцију. Кућа је основана 1992. и годишње објављује око 200 нових наслова од класике, историјских романа и књижевних есеја до дневника и биографија. Награда *Доситеј Обрадовић*, коју већ 12 година заједно додељују Задужбина *Доситеј Обрадовић*, Министарство културе и информисања Владе Србије и Сајам књига у Београду, састоји се од новчаног дела, уметнички израђене повеље и сабраних дела *Доситеја Обрадовића*.

Како се 63. Београдски сајам књига у старту укључио у културну дипломатију

Уговорена конкретна сарадња Србије са Мароком и Русијом

Јелена Тасић

Њединама се у Београду не памти присуство високих државних службеника на отварању Међународног београдског сајам књига, иако сви воле да кажу да је реч о највећој и најзначајнијој манифестацији такве врсте у региону. Вече у коме је у недељу свечано отворен 63. Београдски сајам књига било је преседан по њиховој *концентрацији* – на Сајму су се наша три министра културе – домаћи Владан Вукосављевић и његове колеге из Марока и Руске Федерације, Мохамед ел Аражан и Владимир Медински. Вукосављевић је са Аражаном званично отворио сајамски штанд Марока, земље почасног госта овогодишњег Сајма, а потом присуствовао представљају књиге *Рат – митови СССР-а 1939-1945* Владимира Мединског, који је на српском језику објавио *Службени гласник*. Сајам књига искоришћен је и за културну дипломатију, о чему за *Данас* говори министар Владан Вукосављевић, који тврди да је за свог министарског мандата само 2017. изостао са сајамског отварања, а да је пре тога, као београдски секретар за културу, редовно долазио.

– Са Мароком имамо вишедеценијске добре и пријатељске односе у области политике. То је пријатељска земља, ми смо два пријатељска народа. С друге стране наше две културе се не познају довољно. Мароко је држава сложених културних слојева, изузетно богате традиције,

Владимир Медински на промоцији своје књиге

врло занимљиве књижевности. Наша читалачка публика не познаје довољно не само савремене, него ни класичније писце из Марока који пишу на арапском језику, као што ни мароканска читалачка публика нема довољно превода наше велике књижевности на свој језик. Зато је ово добра прилика да се те ствари поправе и унапређују, а као што то обично бива и друге ствари паралелно са тим иду – објашњава Вукосављевић.

Он је, како каже, имао „доста озбиљан састанак“ са мини-

стром културе Марока, на коме су „установили конкретне и реалне планове о размени изложби, сарадње у области заштите културног наслеђа и кинематографије, пре свега копродукције за снимање филмова“.

– Имамо доста амбициозне планове – савремени свет је такав да оне државе које су привредно најјаче на најјаче афирмишу своју културу. Истовремено, паралелно са тим и такозване *мале земље* имају врло јако културно наслеђе, врло талентоване уметнике и мислим да публика и народ и у Мароку и Србији има шта да види, чује, научи и да се упозна са културном разменом која је за сада солидна и за коју верујемо да ће у наредним годинама бити још боља – наглашава министар Вукосављевић.

Он истиче да је долазак руског колеге Владимира Мединског на промоцију своје књиге, такође, искоришћен за *озбиљан састанак*.

– Ми са Русијом имамо доста сложене видове сарадње у области културе. Они су на врло високом нивоу, али смо разговарали и о потенцијалима који нас чекају у будућности – конкретним плановима за 2019. и 2020. То је на првом месту већи број копродукција у области филма и неколико врло важних изложби које би требало да гостују у нашем *Народном музеју* – једна је из *Руског музеја* у Санкт Петербургу, друга из *Третијакоске галерије* у Москви. Прихваћена је и наша понуда да неке наше изложбе гостују у Русији. Оно што је мени врло важно, постигнут је озбиљан напредак и има охрабрујућих наговештаја у вези са листом *Миротворног центра Србије* у Пекингу.

зи у Санкт Петербургу, али не бих прејудуцирао закључке. Код нас се налазе, овде их је затекао рат, слике Николаја Рериха, врло важног сликара за руску културу, који код нас није много познат. Нешто са тим у вези смо разговарали, али не бих откривао превише детаља, то захтева потврду са највишег места обе државе – каже Вукосављевић.

Он је у званичном разговору са Мединским у Руском дому ре-

као да ће „апсолутни приоритет Министарства културе у међународној сарадњи у 2019. бити отварање културног центра Србије у Москви“, што би ускоро требало да буде формализовано потписивањем билатералних споразума. Вукосављевић је за 29. новембра најавио отварање културног центра Србије у Пекингу.

МЕДИНСКИ: ТРЕБА НАМ ИСТИНА, А НЕ МИТОВИ

Онај ко контролише историју, контролише и будућност. Историја је та која одређује данашње понашање људи. Отуда долази и толика медијска манипулација са прошлошћу. Нама не требају митови, треба нам истина – поручио је, између осталог, актуелни министар културе Руске Федерације Владимир Медински на представљању српског издања своје књиге *Рат – митови СССР-а 1939-1945*. Сајамска сала Иво Андрић била је премала за све који су желели да чују Мединског, а осим његовог српског колеге Владана Вукосављевића у публици је био и амбасадор Руске Федерације у Србији Александар Васиљевич Чепурин. Према речима Мединског, повод за настанак ове књиге било је обележавање 70. годишњице Другог светског рата 2009, кад је „наједном у ЕУ, малтене ниоткуда, настала права хистерична повода улоге СССР-а у том трагичном догађају“.

„Накарадно изједначавање Стаљина и Хитлера – СССР-а и Трећег рајха, као виновника почетка крвопролића светских размера, уз читаву лезу црних митова о рату“, натерали су га да сакупи материјал за ову књигу за коју каже да је „историјски тачна и политички

коректна, иако је пре 10 година кад се појавила било коментара да се бави пропагандом“. Медински је рекао да су три главна руска научна института радила рецензију ове књиге и указала само на формалне грешке у датумима неких догађаја и називима војних формација. Он је нагласио да у његовој књизи нема научних открића, већ је написана као информатор. У расветљавању разних митова, Медински је велику пажњу посветио филму зато што се руска јавност, којој је ова књига намењена, највише разуме у филмску уметност.

Владимир Медински је, како се чуло, аутор и сценарио на основу ког је редитељ Константин Хабенски снимео руску ратну филмску драму *Собибор* о истоименом немачком логору смрти на граници између Пољске и Белорусије, која је један од кандидата за Оскара у категорији за најбољи филм на страном језику.

Фото: Станислав Милоковић

МАРОКАНСКИ ШТАНД

Мароко је прва арапска земља почасни гост Београдског сајма књига. Марокански штанд налази се у Хали 2. Иако је на предсајамским конференцијама за новинаре најављено да ће бити изграђен у оригиналном мароканском архитектонском стилу, све се завршило најједноставнијом сајамском презентацијом на којој почасно место имају фотографија мароканског краља Мухамеда Шестога и државна застава ове северноафричке државе. Монографије о Мароку и друга луксузна издања на штанду углавном су на енглеском, мада се у овој земљи поред званичног арапског, највише говори и пише на француском и нешто мање берберском језику. У сали Борислав Пекић јуче је започео трибински програм у организацији Марока. На трибини о мароканском моделу религиозности говорио је историчар Абдулах Бусуф.

УКРАЈИНА КРОЗ 1.200 ИЛУСТРАЦИЈА И ЧИЊЕНИЦА

Упакована у светло плаве корице са готово дечјим илустрацијама и у великом формату Књига-путник: Украјина представљена првог дана на Сајму књига у Београду. И ако на први поглед делује као сликовница, књига је у ствари права енциклопедија о овој земљи намењена целој породици. „Ово је пројекат у коме су учествовали стручњаци из различитих области тако да је направљено 30 мапа украјинских градова и области у којој је уз помоћ 1.200 илустрација представљено исто толико открића о Украјини“, рекла је представљајући књигу Ирина Батуревич, координаторка пројекта агенције Green Penguin која је и аутор ове путописне књиге.

У књизи је представљено више од 300 инспиративних личности, али и на стотине чуда природе, историјских догађаја, културних феномена, архитектонских ремек-дела, али и проналазака. Ова књига-путник је прича у облику забавника у којој су уз помоћ илустрација приказана сва та

занимљива места и људи. „Украјина је земља са великим туристичким потенцијалом, али и великом историјом. Верујемо да ће вас ова књига надахнути и испунити“, истакла је Батуревич на промоцији у Хали 2, који је подржала Амбасада Украјине у Београду.

Батуревич је открила како су аутори размишљали о томе како да и да ли уопште да представе Крим, али су, ипак, одлучили да га ставе у књигу јер верују да је он њихов. Описујући Крим аутори су навели чињенице о његовој окупацији, а представљен је илустрацијом војника који га узимају и носе. Књигу је штампала украјинска издавачка кућа Книголав, а половина од 5.000 укупног тиража је распродата. Како је Батуревич рекла за Данас, након објављивања књиге прошле године била је међу 10 најпродаванијих у Украјини. Осим књиге на украјинском, књига је преведена на немачки, тренутно се преводи на енглески и они би, како каже, заиста волели када би овај путник добио и своју српску верзију. **Љ. Буквић**

Представљено дело Гидиона Грајфа, експерта за Аушвиц и фабрике смрти

Глас против идеологије фашизма

Уна Милешић

Монографија *Јасеновац – Аушвиц Балкана, усташка империја и окрућености*, аутора Гидиона Грајфа, представљена је јуче на 63. Међународном београдском сајму књига. Аутор монографије али и експерт за Аушвиц и фабрике смрти у Другом светском рату, као и директор Међународне експертске групе ГХ7, за своје дело рекао је да жели да постане глас против симпатизера идеологије фашизма и звук борбе против ње.

Ова књига представља мултидисциплинарни студиј у којој познати експерт, који је 41 годину посветио изучавању фабрика смрти у Другом светском рату, уредио компаративну анализу Аушвица и Јасеновца. У њој се потврђује теза историчара из Израела и других земаља света да Јасеновац није био радни логор већ логор смрти. У њој је представљена листа од 57 метода мучења и убијања у овом логору. Јединственост овог монументалног дела у светским размерама огледа се у њеном садржају, где се поред копија налазе и аутентични документи из тог периода, али и детаљне анализе. Њен значај је и у томе што се осврће на проблем порицања холокауста од неонацистичких група данас, са циљем ширења антисемитизма у Европи и свету.

Аутор сматра да мора да се подигне знање о историји Јасеновца како се он не би поновио. – Волео бих да посветим ову књигу у знак сећања на српске, јеврејске, римске и друге жртве, они су утихнули, немају глас, ми морамо да будемо њихов глас и да говоримо у њихово име, како би сећање на њих преживело – истакао је Грајф.

Алона Фишер Кам, амбасадорка Израела у Србији истакла је ова књига има велики значај јер доноси правду жртвима. Жртве логора Јасеновац су, према њеном мишљењу, двоструке жртве. Прво су биле жртве у кампу, а сада су жртве ћутања. Како каже, прича о Јасеновцу игнорирана је у свету дуги низ година, зато што није постојало воље, зато што усташки режим није оставио документа али и због тога што је јако мало њих преживело логор и испричало своју причу. Она је истакла да из тих разлога ова књига има огроман значај и додавала да је јуче имала прилике да посети меморијал у Крагујевцу, који је уз Јасеновац симбол ужаса Другог светског рата.

Мосхе Хаелион, председник преживелих логораша Аушвица, Данас сам дошао да поздравим

ГРАФ: Јасеновац је разбио сва морална начела човечанства и хуманости

Илију, са црвеним белегом, још увек тражи јер није евидентирано да је преминуо. – Ругају се нашим жртвама, злочинац Степинац, који је давао благослов усташким колачима проглашавају за свеца. За Јасеновац кажу да је био радни логор и да тамо није било убијених, а ја сам жива и причам оно што сам својим очима видела. Тек смо ушли у логор Сигара Градница зачуо се врисак и видела сам како усташе убијају жену са пунђом, док моја ужасна мајка покушава да мени и мом брату да окрене главу ка њеној сукњи – казала је Бухач Радојчић и дода-

Том приликом, према њеним речима, убијено је 89 њених ближњих и даљњих рођака. – Мој отац убијен је маљем, претходно је копао себи раку. Мој четворогодишњи брат Ду-

преживеле из Јасеновца и да им дам подршку. Желим да наставимо сећање и да будемо глас оних који нису преживели, посебно деце. Колико знам овај усташки камп је био једини у окупираној Европи који је био специјализован за децу. Чак ни нацистичка Немачка није имала такве. У борби против порицања антисемитизма, злочина али и као људска бића дајемо подршку антифашистичкој борби и тражењу историјске истине и правде – истакао је Хелион, и потписа петицију кампање *Стој ревиизионизму*, а затим позвао *Стој ревиизионизму, док год смо живи сећамо се и боримо*.

Преживели дејчи логораш из Јасеновца, Јелена Бухач Радојчић, рекла је да се у 84. години живота поново бори зато што је мајка и бака за њене потомке и жртве, да се Јасеновац не заборави. – Забринута сам због појаве нео усташтва, јер не желим да моја деца доживе прошлост, већ да живе будућност – истакала је она и испричала како је, за време њеног детињства, цело село у коме је живела тада, било у логору.

Том приликом, према њеним речима, убијено је 89 њених ближњих и даљњих рођака. – Мој отац убијен је маљем, претходно је копао себи раку. Мој четворогодишњи брат Ду-

ИЗЛОЖБА ЈАСЕНОВАЦ – ПРАВО НА НЕЗАБОРАВ

На промоцији дела окупљени су се осврнули и на изложбу Јасеновац – право на незаборав, која је била организована ове године у у Њујорку, поводом обележавања Међународног дана холокауста. За њу је речено да је прва изложба експерта из седам земаља, која је уприличена 72 године након Другог светског рата и представља допринос очувању универзалних вредности човечанства у циљу спречавања појаве ревиизије неонацистичких и фашистичких али и свих облика дискриминације и сепаратизма. Главни циљ изложбе јесте неговање сећања на српске, јеврејске, римске и антифашистичке жртве холокауста у Јасеновцу, једном од најкрвавијих и најзлоглашенијих од укупно осам логора за истребљење из Другог светског рата. У питању је највећа и најмонументалнија изложба о Јасеновцу, која је по први пут била постављена у Уједињеним нацијама са седам тона опреме и експоната који су потом уврштени у књигу.

шан заклан је заједно са баком и деком. Моја мајка је отерана у логор на рад, моју браћу Живка, Илију и мене из логора је спасао Дијана Будисављевић – рекла је Радојчић и додала да брата

да велику захвалност исказује Грајфу, човеку, како каже са великим Ч, зато што је написао ову књигу. Она је нагласила *Стој ревиизији и рехабилитацији усташтва, још смо живи, сећамо се*.

Савремена кинеска књижевност Специфичност у свакој написаној речи

Издавачка кућа *Порталибрис*, која јуче представила четири књиге савремене кинеске књижевности, била је једини издавач у региону који је превео књигу Мо Јена, аутора који је неколико година касније награђен *Нобеловом наградом*. Дубравка Радовић Шеховић, уредница *Порталибриса* рекла је да јој је угодније да се сарадња и преводње кинеских писаца овде наставља. – Надам се да ћемо кроз ове књиге моћи да приближимо наше народе, изградимо мостове међу нама и научимо више о кинеској књижевности и историји. Морам да кажем да постоји интересовање код српске читалачке публике за кинеским ауторима и откривам да, иако смо толико удаљени, у неким аспектима смо веома слични, а то читаоци препознају – кон-

статовала је Радовић Шеховић. Она је додала да је читајући књиге кинеских писаца и сама много научила и да их због тога са неизмерном љубављу препоручује читаоцима. Пре свих *Бесмртно јанг* Јеркиси Халеманбик. – Реч је о веома интересантној књизи испричаној из угла детета.

таоцима. Пре свих *Бесмртно јанг* Јеркиси Халеманбик. – Реч је о веома интересантној књизи испричаној из угла детета.

Ауторка се у зрелим годинама присећа свог детињства и орастања у једној специфичној области – Синџанг Ујгур и колико год се трудила да људе који у овом подручју живе прикаже обичним, њихова специфичност се види у свакој написаној речи – приметила је Радовић Шеховић. Према њеним речима посебно је интересантна прича о детету и јагњету који се спријатељују, а сврха тога јангета је заправо да презхрани породицу девојчице. – То је велика лекција за њу јер она кроз ово искуство схвата како живот функционише. Ова књига је за препоруку управо због њених књижевних карактеристика – констатовала је Радовић Шеховић.

Пред читаоцима је и фансиантна књига *Приче са Тибета* Ду Венјуана, о 90.000 људи који

живе у веома неприступачној области, али упркос лошим животним условима они су упорни да остану ту. – Житељи овог подручја спремни су на сваку жртву да би задржали своју домовину, а ауторка им у својој књизи, на неки начин, одаје признање за херојство. Сјајна документаристичка књига прожета осећањима саме ауторке – оценила је уредница *Порталибриса*. Она је представила и књигу *Седам изгубљених писма* Ђжао Јиа. То су писма које је аутор случајно пронашао. Реч је о писмима које је чувени кинески писац Ба Ђин слао својој девојци Џао Дајли која данас има 75 година. – Кроз ова писма се може упознати развој кинеске књижевности и сазнати нешто више о кинеској историји 20. века. Књига је ис-

причана на специфичан начин и кроз судбине јунака, а како каже сам аутор, иако је Ба Ђин писао писма само својој девојци, у ствари се обраћао свима нама – указала је Радовић Шеховић. Њена омиљена књига је, како је рекла, *Борба за живој* списатељице Џанг Јавен, иначе, веома познате и вишеструко награђиване ауторке. То је аутобиографска књига. Јавен пише о изузетно тешком путу који је прошла идући ка успеху. – Своје богато животно искуство је искористила да напише једну уpečатљиву аутобиографију која на моменте делује као чудесна фантазија. Ауторка је успела да све своје изазове схвати као благослов и као нешто што јој је дато да преживи – закључила је Дубравка Радовић Шеховић. Промоцији кинеске савремене књижевности јуче су присуствовали Лиу Боген, директор издавачког гиганта *China Publishing Group* и Лио Јонгчун, заменик уредника и директор за деџа издања *UNESCO Courier*. **А. Ђук**

Нешто пре 16 сати формирао се ред састављен од неколико генерација поштовалаца рада глумца, редитеља, рокера, а сада и писца, Бранка Ђурића Ђура, чију је аутобиографију *Мојих педесет управо објавила Лагуна*. Ово је прва Ђурина књига и његов први долазак на Београдски сајам књига. „Писао сам о стварима које нисте могли да прочитате у мојим интервјуима и видите у јавним наступима. Многи који су мислили да ме познају, изненадише се књигом. Мојих педесет – то сам прави ја“, каже Ђуро. Читаоцима није био довољан само потпис, обавезна је била и фотографија са чувеним надревалистом.

Искуство преводње српске књижевности из угла Јелене Сагаловић и Мирјане Витман Слатке муке са речима

За књижевно преводње потребни су: животно искуство, душевни мир, уравнотежен поглед на свет и афинитет према писцу – сложиле су се јуче преводиоци Јелена Сагаловић и Мирјана Витман на трибини *Искуство преводње српске књижевности*, којом је на Платоу *Бранко Миљковић* отворен сајамски програм *Књига ће спасти свет*. Оне су говориле о својим искуствима преводње углавном савремене српске књижевности – Јелена Сагаловић у Русији, прецизније Москви, а Мирјана Витман у Немачкој. Заједничко им је и то што су књижевним преводњем почеле да се баве кад су отишле у пензију и што кажу да су као преводиоци, отворене за све генерације српских писаца. Јелена Сагаловић уредница је и преводилац у издавачкој кући *Рудомин*, која је један од добитника награде *Досијеј Обрадовић*, коју истоимена Фондација, Министарство културе Владе Србије и Београдски сајам књига сваке године додељују страном издавачу за промоцију српске књижевности. – У Русији је мање добрих преводилаца на српски језик, него у

Србији за руски. Зато смо одлучили да преводимо и објавимо две књиге са српског језика – једну која представља дуг прошлости, док друга прати савремене књижевне токове, где нам је један од критичара *Искуство преводње српске књижевности*, којом је на Платоу *Бранко Миљковић* отворен сајамски програм *Књига ће спасти свет*. Оне су говориле о својим искуствима преводње углавном савремене српске књижевности – Јелена Сагаловић у Русији, прецизније Москви, а Мирјана Витман у Немачкој. Заједничко им је и то што су књижевним преводњем почеле да се баве кад су отишле у пензију и што кажу да су као преводиоци, отворене за све генерације српских писаца. Јелена Сагаловић уредница је и преводилац у издавачкој кући *Рудомин*, која је један од добитника награде *Досијеј Обрадовић*, коју истоимена Фондација, Министарство културе Владе Србије и Београдски сајам књига сваке године додељују страном издавачу за промоцију српске књижевности. – У Русији је мање добрих преводилаца на српски језик, него у

MEDIA market

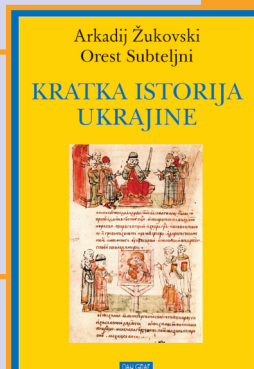
Hala 3 od 24-28. oktobra štant Danasa

SREDA 24.10.

10.15 Intervju: Branko Ružić, ministar državne uprave i lokalne samouprave

11.00 Intervju na mreži: Na pitanja građana na Fejsbuk strani Danasa odgovara Rodoljub Šabić, poverenik za informacije od javnog značaja

12.00 PROMOCIJA KNJIGE „KRATKA ISTORIJE UKRAJINE“: ambassador Ukrajine u Srbiji Oleksandr Aleksandrovič i novinar Mihal Ramač (plus poklon knjiga za posetioce)

16.00 Tribina „Izazovi lokalnih medija u Srbiji“: Aleksandar Stankov - Južne vesti, Željko Bodrožić - Kikindske, Jovanka Nikolić - Glas Šumadije, Slobodan Krajnović - Radio 021

18.00 Danas i Novi Optimizam „Društvo u fronclama – Srbija nakon Vučića“: Olja Bečković, Jovo Bakić, Milan Čulibrk, Ljubodrag Stojadinović, Sofija Mandić, Boban Stojanović (moderira Danica Vučenić)

ČETVRTAK 25.10.

12.00 PROMOCIJA KNJIGE DAN GRAF „MAŠINA ZA RASIPANJE PARA“: autor Dušan Pavlović

13.00 Razgovor „Štampa u Srbiji nekada i sada“: novinarka i osnivačica Danasa Gordana Logar, Adam Sofronijević iz Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković“ i Ivana Jovanović Gudurić

16.00 Tribina „Javni servisi u Srbiji u rukama građana ili vlasti?“: Aleksandar Gajović, Đorđe Vlajić, Jovanka Matić, Sanja Kljajić

18.00 Danas i Novi Optimizam „100 godina Jugoslavije – najbolji je sanjali, a najgori rušili“: Branka Prpa, Dino Mustafić, Božo Koprivica, Duško Vujošević, Srđan Milošević, Dragan Popović (moderira Marina Fratucan)

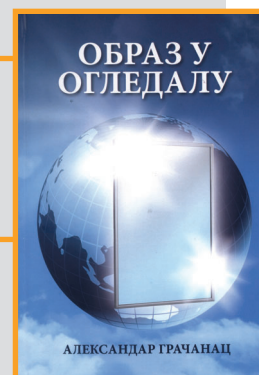
Od 24-27.10. od 14 do 19 časova Photobooth - Insta Print

1. Slikajte sa Danasom
2. Postavite na Instagram sa oznakom #ListDanas@danas.rs
3. Preuzmite svoju fotografiju na štandu Danasa

PETAK 26.10.

11.00 PROMOCIJA KNJIGE „OBRAZ U OGLEDALU“ ALEKSANDRA GRAČANCA (DAN GRAF). Govore: autor, ekonomista Ljubomir Madžar i novinar Mijat Lakićević

12.00 Razgovori o opoziciji: Boris Tadić, Dragan Đilas i Saša Janković

13.00 Danas i Centar za profesionalizaciju medija i medijsku pismenost (CEPROM)

„Medijska slika dece u Srbiji – predstavljanje istraživanja“:

Marko Nedeljković, predsednik Centra za profesionalizaciju medija i medijsku pismenost (predstavljanje rezultata), prof. dr Veselin Kljajić, profesor novinarstva na Fakultetu političkih nauka u Beogradu, Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu, Jadranka Milanović, savetnica za medije UNICEF-a u Srbiji

14.00 Danas i BBC na Srpskom „Jezik kao oruđe u borbi protiv lažnih vesti“: Aleksandar Vasović, novinar Rojtersa, i Jelena Milanković, lingvistica (moderator Aleksandra Nikšić)

16.15 Mini koncert na violini: Milica Miličić

16.30 Pitajte Dražu i Koraksa

17.00 Druženje sa kolumnistima i urednicima Danasa

18.00 Danas i Novi Optimizam „Prognani a slobodni: Nova solidarnost – Solidarnost za sve“: Živko Grozdanić- Gera, Predrag Koraksić Koraks, Dušan Petričić, Nedim Sejdinović, Aleksandar Jovanović Čuta, Gojko Božović, Janko Baljak, Vladan Slavković, Aleksandar Jankov, Dušan Knežević, Željko Bodrožić, Vera Jovanović, Branislav Grubački Guta

SUBOTA 27.10.

12.00 Kod Draže u gostima: Ekipe PLJŽ-a, Mićko Ljubičić i Vojislav Žanetić

13.00 PROMOCIJA DAN GRAF SLOBODAN INIĆ: „OGLEDALO ISTINE“: Govore

autor Branimir Inić, Latinka Perović, Aleksa Đilas, Ratko Božović i Grujica Spasović

14.00 Intervju Nikola Đuričko

15.00 Intervju: Ne davimo Beograd – gde su do sada?

18.00 Danas i Novi Optimizam Radomir Konstantinović, promocija „Sabrana dela - prvo kolo“: Latinka Perović, Gojko Tešić, Radivoj Cvetičanin, Slobodan Ilić, Svetislav Basara (Gordana Nonin)

NEDELJA 27.10.

10-12 Izložba pinjata od Danasa - Unine i Jelenine pinjate

13.00 Intervju: Marčelo

Brojni pokloni za posetioce štanda Danasa

АНКЕТА

Шта би држава (ресорно министарство) требала да предузме ако јој је књига мила?

Традиционална Данасова анкета пред Сајам књига бави се ове године проблемом опстанка књиге која је претворена у робу

Више пажње за библиотеке

Највећи утицај на број издатих наслова годишње свакако би имало повећање буџета за откуп књига, повећање броја откупљених наслова и повећање броја откупа (тако да, уместо једног, годишње буду бар два), чиме би се издавачи подстакли на равномерније издавање књига током године.

Такође, тендерска документација коју библиотеке морају да поштују и огромна и компликована администрација обесхрабрују библиотеке у намери да набављају књиге од издавача, већ их усмеравају на препродавце који су у прилици да понуде већи број наслова на уштрб цене – што је ситуација у којој не добијају ни библиотеке ни издавачи.

Откупне комисије су сачињене од особа које, премда истакнуте у својим областима, често нису добро обавештене о потребама библиотеке, с једне стране, и специфичностима појединих грана издаваштва, с друге стране (рецимо, стрип-романи нису препознати као вид књижевности и уметности, што је став који припада давно прошлим временима).

У погледу могућности пласмана књига не негује се принцип да у свакој средини постоји књиџара с посебним

> ДАНАСОВ ШТАНД ове године у Хали 2 Београдског сајма

Фото: Станислав Милојковић

условима који би обезбедили њен опстанак – рецимо, да у неком од мањих места у земљи при Народној библиотеци буде формирана књиџара која неће плаћати закуп ни комуналне трошкове да би лакше преживела на веома суровом тржишту.

Надаље, у циљу популаризације читања, могао би се формирати откупни фонд за школске библиотеке, нарочито за библиотеке основних школа, који сада не

постоји, што је од пресудне важности за будућност књиге.

Књига се у нашем друштву схвата као свака друга роба, као потрошан, краткотрајан предмет, што је управо супротност свему што она заиста јесте. Стога је наша књижевност, нажалост, слабо представљена и у свету. На Франкфуртском сајму књига, који је још увек најзначајнији културни догађај западног света, наш штанд је годинама уназад у очајном стању, са

увек сличним садржајем: главни простор је углавном намењен класичним ауторима или ауторима који су, попут Вука Стефановића Караџића, важни нама. Уместо да, као све друге државе, сваке године представимо најновију продукцију (из те године), уз пригодан дизајн штанда, програм и госте, и да истакнемо домаће ауторе, платимо им трошкове учешћа на Сајму и организујемо им

сусрете са страним издавачима, наше представљање изгледа као музејска поставка.

То су само неки од бројних предлога за побољшање положаја књиге и књижевности; убеђен сам да би се сви из струке сагласили с њима.

Маја Пантиш,
Чаробна књига

Некултура води државу у сметлиште историје

Држава би могла, будући да већ изгледа поприлично слепа за културу, да се покрије ушима. А ресорном министарству, које (гле, чуда!) у овом тренутку води бољу културну политику од саме државе, препоручио бих да што хитније регулише цену књиџарског рабата, стажа и радног односа писаца, преводилаца, илустратора, издавача, уопште радника у култури, јер се само тако и држава, уопште, може одржати. Држави, која пропадне у блато некултуре за које је и сама заслужна, нема спаса, она одлази на сметлиште историје.

Горан Лакићевић Костровић,
Бесна кобила

Наставља се

Књиге о пчеларству Верољуба Умељића

Верољуб Умељић један је од најпознатијих пчелара у овом делу Европе, а овим послом самостално се бави пуне 53 године. Током своје богате пчеларске каријере, одржао је више стотина предавања у Србији и окружењу и објавио је велики број чланака у стручним и популарним часописима.

Аутор је осам књига о пчелама и пчеларству – два романа, затим енциклопедије пчеларства, два Атласа медоносног биља (за које је награђен највишим признањем у свету пчеларства, медаљом Светске пчеларске федерације Апимондија), као и неколико стручних пчеларских књига, међу којима се издваја Пчеларство – од почетника до професионалца, која је наишла на изузетан пријем код пчелара. Пчеларство је досад продато у више од 15 хиљада примерака, и још толико у државама бивше Југославије, због чега се сматра правим пчеларским бестселером. Ова књига намењена је свим пчеларима.

У овом несвакидашњем пчеларском приручнику, обима готово хиљаду страна, који садржи више од 1.500 оригиналних фотографија и више од 100 техничких цртежа детаљно су обрађене следеће теме: биологија пчеле и пчелињег друштва; најзначајнија открића из живота пчела и пчеларства уопште; живот пчелињег друштва у природном станишту у току године; како, када и са колико кошница почети пчеларење; технике пчеларења кошницама ДБ, ЛР, Фарар, АЖ, полошка, конгресовка, Алпска, Ђерзонова, Цандерова, кљештара, Тамашко, као и њиховим варијантама; начин израде, фотографије, технички цртежи и спецификације материјала за све наведене кошнице и пратећу опрему; детаљни опис пчеларских радова у току године; сеоба кошница; методе узгоја висококвалитетних матица: Милерова, Дулитлова, Јентерова, Никотова; планско формирање ројева; најзначајније пчелиње паше; пчеларска опрема, од најједноставнијих до најсавременијих решења; болести и штеточине пчела. Штанд Верољуба Умељића налази се у десном пролазу између Хале 1 и Хале 4 Београдског сајма.

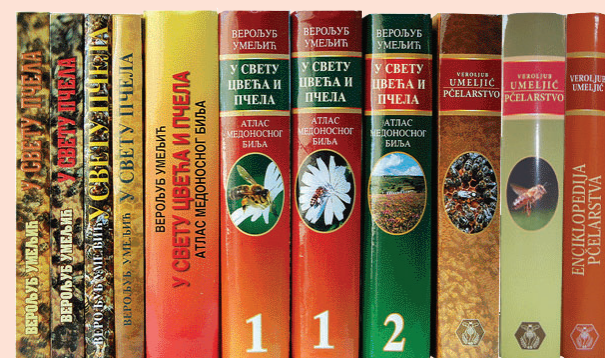

Фото: Станислав Милојковић

НАГРАДА ЈАПАНА ЗА ТАНЕСИ

Амбасада Јапана у Србији јуче на 63. Београдском сајму књига уручила Награду амбасадора Јапана Издавачкој кући Танеси за изузетан допринос у промоцији јапанске културе. Танеси је један од пионира српског издаваштва у неговању традиционалне и савремене јапанске књижевности. С. В.

ПРОГРАМ ЗА УТОРАК, 23. ОКТОБАР**САЛА Борислав Пекић, Хала 1а**

- 11.00-12.00: Представљање Агорине библиотеке *Агора* – о књигама Љубав добре жене Алис Манро, Отишао у индијанце Роберта Кроуча, Неверство Дејана Трајкоског и У воћњаку ластавице Питера Хобса;
- 12.00-13.00: Представљање Агорине библиотеке *Календар* – о књигама Доктора Валентина и сестре му Симонете повед чудноватих догађаја у Србији Милисави Савића, *Низводно Ђорђа Д. Сибиновића, Кружок на златни погон Слободана Мандића и Када се заврши рат* Петра Пјешивца;
- 13.00-13.50: Матива Бошњак – *Asadetiа*, Муфтија Муамер Зукорлић;
- 14.00-14.50: Архипелаг – *Читање Италије 1-3*;
- 15.00: Представљање књиге новинара Драгослава Симића *Гласом писана историја*;
- 16.00-16.50: *Читање поезије* – Сафае Сижилмаси Идриси;
- 17.00-17.50: Прометеј – *Салаша за вас* Мирослава Божића;
- 18.00-18.50: НБ Вук Караџић Крагујевац – Промоција фотомонографије *Душа Србије – Шумадија и Поморавље* Предрага Цилета Михајловића и Зорана Петровића;
- 19.00-19.50: Светигора – *Свети Јован Владимир*, седам зборника у девет свезака;

САЛА Иво Андрић, Хала 1а

- 10.00-10.50: Удружење ромских књижевника – *Маглене страсти* Руже Роси;
- 11.00-11.50: Светигора – *Последице НАТО бомбардовања – НАТО агресија траје* Алека Ј. Рачића;
- 12.00-12.50: *Књига у јавности* – Шта се десило са књижевном критиком у медијима?;
- 13.00-13.50: *Време памћења* – Знамо ли чиме је задужио нашу науку и културу Михаило Петровић Алас, поводом 150 година од рођења;
- 14.00-14.50: *Књига ће спасти свет* – Како до лепе и читке књиге?;
- 15.00-15.50: *Књига у јавности* – Јесу ли колумне које писци пишу публицистика или лепа књижевност?;
- 16.00-16.50: *Пишем дакле постојим* – Дијалог поетика: Матија Бећковић и Драган Јовановић Данилов, модератор Миломир Гавриловић;
- 17.00-17.50: *Мислити о књизи* – Научни скупови поводом јубилеја, пригодни програм или прилика за превредновање нечијег дела;
- 18.00-18.50: *Слушање/гледање књига* – Адаптације великих прозних дела за позориште, филм, радио и телевизију;
- 19.00-19.50: СПЦ – Сабрана дела Георгија Флоровског;

САЛА Васко Попа, Хала 1а

- 11.00-11.50: Трећи Трг – *Електрично распеће* Данијела Чавића;
- 12.00-12.50: Порталибрис – *Језомо* Милоша Петковића, *Човек који се ругао* Ивана Бранковића, *Чудновати догађаји* Небојше Петковића, *Жене које су волеле телевизију* Верослава Ранчића, *Другарска књига* Песничке седмице и *Добре мисли* Марија Кржића;
- 13.00-13.50: Вукова задужбина – Споменар Мине Вукомановић Караџић;
- 14.00-14.50: ЛОМ – *Сила и Сони у Берлину* Сање Николић;
- 15.00-15.50: Злата Коцић, портрет песникиње;
- 16.00-17.30: *Они долазе* – Млади песници говоре своју поезију;
- 18.00-18.50: *Разговор* – Сузан Куртис (*Istros Books* Лондон, британски издавач који објављује српске писце на енглеском језику), Јелена Ленголд, Дана Тодоровић, Мухарем Баздуљ, Александар Гаталица и Владислав Бајац;
- 19.00-19.50: Представништво РС – Промоција збирке поезије Сање Клисарих *Подсећања на вечност*;

САЛА Десанка Максимовић, Хала 1а

- 11.00-11.50: Завод за уџбенике – *Васпитни рад у школи* Бранка Јовановића;
- 12.00: *Улознај свог писца* – Урош Петровић;
- 14.00: *Како дете да заволи читање?*;
- 16.00-16.50: Удружење за одбрану ћирилице *Добрица Ерић* – *Окамењена ћирилица* Снежане Алексић;

- 17.00-17.50: Златно руно – *Данте шаље сенунданте* Коље Мићевића;
- 18.00-18.50: Алма – *Чаробни компас: драмски комади за децу* Саше Огненовог и *Бајка сиње птице* Милана Патека Леокова;
- 19.00-19.50: ХЕРА еду – Представљање едисије *Најлепше из археолошке баштине Србије: Трибали и Белица, култно астрономско насеље* Милорада Стојића;

ПЛАТО Бранко Миљковић

- 11.00-11.50: Удружење ромских књижевника – *Живот једне Ромкиње* Џивдипе Јекхе Рромњако и Тамаре Божовић;
- 12.00-12.50: Удружење ромских књижевника – *Поведи ме у вјечност мојих снова* Славке Врхар Петровић;
- 13.00-13.50: Банатски културни центар – Представљање аутора БКЦ;
- 14.00-14.50: Културни центар Новог Сада – Представљање издавачке делатности;
- 15.00-15.50: Мирослав – *Зовем се Аница* Анице Стојановић;
- 16.00-16.50: Представништво РС – Представљање издања *Универзитета у Источном Сарајеву*;
- 17.00-17.50: Завод за уџбенике – *Историја арапске књижевности* Радета Божовића;
- 18.00-18.50: Завод за уџбенике – *Југословенски децембар 1918* Владе Стругара;
- 19.00-19.50: Чигоја штампа – *Перон самоће* Миодрага Матицког;

ШТАНД Краљевине Мароко, Хала 2

- 10.30-12.30: *Књижевни кафе* – Сафае Сижилмаси Идриси;

ШТАНД Амбасада САД & Библиотекарско друштво Србије, Хала 4

- 11.00 и 17.00: Џонатан Френзен: снимак интервјуа из серијала *Савремени светски писци (PТС)*, аутор и уредник Неда Валчић Лазовић;

ЧИТАЊЕ ИТАЛИЈЕ

Италијански институт за културу и издавачка кућа *Архипелаг* представљају три антологије савремене италијанске књижевности које су под обједињујућим насловом *Читање Италије* објављене у издању *Архипелага*. Разговор о антологијским прегледима савремене италијанске књижевности одржаће се у сали *Борислав Пекић* у 14 сати. О књигама ће говорити Давиде Скалмани, директор Италијанског института за културу у Београду, Снежана Милинковић, шефица катедре за италијанистику на *Филолошком факултету* у Београду и координаторка превода на српски језик, и Гојко Божовић, главни уредник *Архипелага*.

У првом тому књиге *Читање Италије* налази се избор савремене италијанске прозе. Клаудио Ђунта, Тицијано Скарпа, Елена Феранте, Кармен Пелегрино, Антонио Пенаки, Никола Гардини или Марко Балцано само су неки од аутора чији текстови сведоче о разноврсним стилима приповедања, регионалним припадностима и жанровима новије италијанске приповедачке прозе, које, упркос различитостима, повезује национални језик. У другом тому *Читање Италије 2: избор из савременог италијанског есеја* пред читаоцима се налазе есеји Алфонса Берардинелија, Пјетра Бартола, Грације Нери, Масима Монтанарија, Марка Романа и Кјаре Валерио. Трећи том представља књига *Чувари разлика* у којој су заступљени италијански песници неколико генерација и различитих поетика: Валерио Магрели, Умберто Фјори, Ђан Марио Вилалта, Лујано Ђекинељ, Марија Грација Каландроне, Сара Вентрони, као и *Rapsodi gruppo fonografico* коју сачињавају Лука Бомбардјери и Томазо Пипучи.

- 12.00: Семинар *Доступност електронских ресурса и литературе у библиотекама*;
- 16.00: Промоција и потписивање књиге *Вамика Волкана* *Имигранти и избеглице (Clio)*;

ШТАНД Покрајински секретаријат за културу

- 12.00-13.00: Представљање издавачке делатности Покрајинског завода за заштиту споменика културе;
- 14.00-14.50: Представљање издавачке делатности издавачке куће Агора;

ШТАНД Републике Српске

- 11.30: Промоција изабраних и нових дела Душка М. Петровића, поводом педесет година књижевног рада 1968-2018;

63. међународни београдски сајам књига

Ufi Approved Event 63rd International Belgrade Book Fair

21-28. октобар 2018.

الدورة 63 لمعرض بلغراد الدولي للكتاب

- 12.00: Валентина Милачић *Компетенције играча у игроликом процесу сажимања теорије и праксе*, Лука Кеџман *Увод у драмско позориште и Благо оном ко зна да не зна а хоће да зна*, Борис Мишковић *Јутарњи блуз*, Ненад Бабић *Завичај*;
- 13.00: Дела Бранка Чучка;
- 13.30: Промоција књиге Војислава Дурмановића *Погледи с моста*, говоре Мирјана Лазаревић, Сенахид Незировић, Жељко Т. Ковачевић и аутор;
- 14.00: Промоција издања *ЈУ Спомен подручје Доња Градина*;
- 15.00: Представљање издања *Универзитета у Источном Сарајеву*;
- 17.00: Генерал Винко Пандуревић *Нови хладни рат и Србија – геополитичка стварност Срба*;
- 18.00: Биљана Милошевић Шошо *Девијантне појаве у Републици Српској*;

ШТАНД Ким

- 10.00 и 19.00: *Чувари баштине* документарни серијал Предраг Радоњић;
- 12.00-18.00: Промоције;

ШТАНД Архипелаг, Арена Хале 1

- 15.00-17.00: Мирослав Алексић (*Непоновљиви код*), Ратко Дангубић (*Кафе Кенгур*),

Čitanje Italije

Izbor iz savremene italijanske proze

Архипелаг

С. В.

ШТАНД Clio, Арена Хале 1

- 16.00: Представљање књиге *Вемика Волкана* *Имигранти и избеглице*, уз присуство аутора;

ШТАНД Evro Book, Арена Хале 1

- 17.30: Представљање књига *Старија* Љиљане Шарац од 17.30 и *Крила у мермери* Снежане Вељковић од 18.30;

Самиздат Б92, Арена Хале 1

- 17.00-19.00: Тамара Ђермановић *Пут у моју непостојећу земљу*;

ШТАНД Агора

- 12.00-13.00: Сантијаго Ронкаљоло (Перу);
- 13.00-14.00: Дејан Трајкоски (Македонија) и 14.00-15.00: Ђорђе Писарев;

ШТАНД Трећи Трг

- 13.00-14.00: *Електрично распеће* Данијела Чавића;

ШТАНД Пчелица

- 18.00-19.00: Луткарска представа по мотивима Пчелициних књига;

ШТАНД Чигоја штампа

- 17.00-19.00: *Перон самоће* Миодрага Матицког;

ШТАНД Прометеј, Арена Хале 1

- 15.00-16.00: Сунчица Радуловић Торбица *Николајевски ноктурно*; 16.00-17.00: Раша Томановић *Само твој*; 17.00-18.00: Милан Пајевић и Миодраг Пајевић *Планина која ме је волела*; 15.00-16.00: Ерик Гобети *Сарајево Рењинд*;

ШТАНД Штрик

- 16.00-17.00: Ко су *Девојке из Сао Паула*? Ко су *Три Марије*? Какав је *Сексуални живот ружне жене*? О чему Бразил ових дана брину, а о чему шапуће? О далеком и топлим Бразилу и књижевности која из њега долази с вама ћаскају: Ана Кузмановић, преводитељка и Младен Ђирић, преводилац;

ШТАНД Аретé

- 19.00: Литвански писац и добитник ЕУПЛ награде за књижевност, Освалдс Зебис потписиваће свој роман *У сенци Петловог брда*;

ШТАНД Медиа центра Одбрана

- 11.00: Представљање система одбране: Центар за мировне операције;
- 12.00: Представљање нових наслова изасланицима одбране акредитованим у Републици Србији;
- 13.00: Представљање – Александра Пећинар *Пробој Солунског фронта и српско-грчки дипломатски и савезнички односи*;
- 14.00: Избор из Фонда ВФЦ *Застава филм*;
- 16.00: Вељко Благојевић *Србија и одбрамбена дипломатија*;
- 17.00: Бранко Богдановић *Велики рат – записано у камену, Споменици и гробља палих у Великом рату*;
- 18.00: Трибина *140 година војне дипломатије и њена улога у остваривању спољнополитичких циљева Републике Србије*;

ШТАНД Мирослав

- 10.00-20.00: *Са села у дипломатији у разбијеној Југославији* Слободана Јарчевића;
- 11.00-17.00: *Неколико сусрета* Стевана Даничића;

ШТАНД Свет књиге

- 16.00-17.00: *Француска надахнућа* Миће Цвијетића;

ШТАНД Алма

- 17.00-17.30: *Гдје је бако* Лика Љиљане Пилиповић Карановић;

ШТАНД Центар за промоцију науке

- 13.00: Завод за заштиту природе Србије – *Водоземци и гмизавци Свете горе и Хиландара* из едисије *Природа Свете горе и Хиландара*;

ФЕСТИВАЛ СТВАРАЛАШТВА МЛАДИХ 2018.

- 12.00-13.00: НБ *Рака Драинац* Блаце – читање радова написаних у оквиру *Новинарске радионице*; 13.00-15.00: Удружење грађана *Култура ћирилице* – демонстрација српске калиграфије.